

Nr. 38/ 3030 din „, 23 ” octombrie 2019

Cancelaria de Stat

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Strategiei naționale antidrog pe anii 2020-2027 și a Planului național de acțiuni antidrog pentru anii 2020-2021.
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Afacerilor Interne
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul prenotat a fost elaborat urmare expirării termenului producerii efectelor juridice a Hotărârii Guvernului nr.1208 din 27 decembrie 2010 cu privire la aprobarea Strategiei naționale antidrog pe anii 2011-2018 și a Planului național de acțiuni antidrog pentru anii 2017-2018, în vederea coordonării activităților comune și efectuării controlului pe direcțiile de activitate ale instituțiilor implicate în reducerea dimensiunii fenomenului drogurilor la nivel național.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Apărării; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Ministerul Finanțelor Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Serviciul de Informații și Securitate. Administrația publică locală. Comitetul executiv al Găgăuziei.

Digitally signed by Erhan Ianuș
Date: 2019.10.24 09:13:56 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

		<p>Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate; Fundația „Soros-Moldova”; A.O. Uniunea Organizațiilor pentru Reducerea Riscurilor; Agenția Națiunilor Unite pentru Combaterea Drogurilor și Criminalității în Republica Moldova; Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova; A.O. „Inițiativă pozitivă”; Ministerul Justiției – expertiza juridică; Centrul Național Anticorupție- expertiza anticorupție.</p>
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	<p>Ion Țurcanu, șef al Direcției nr.4 a Inspectoratului Național de Investigații a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, tel: 060222922 e-mail: ion.turcanu@igp.gov.md;</p> <p>Valentina Ion, ofițer superior de investigații al Secției nr.4 a Inspectoratului Național de Investigații al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, tel: 069257856, e-mail: d4_ini@igp.gov.md.</p> <p>Dumitru Vleju, ofițer principal al Direcției politice de prevenire și combatere a criminalității al Ministerului Afacerilor Interne, tel: 022 255 750, e-mail: dumitru.vleju@mai.gov.md</p>
7.	Anexe	<p>1. Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Strategiei naționale antidrog pe anii 2020-2027 și a Planului național de acțiuni antidrog pentru anii 2020-2021.</p> <p>2. Anexa nr.1 la proiectul de hotărâre, Strategia națională antidrog pentru anii 2020-2027</p> <p>3. Anexa nr.2 la proiectul de hotărâre, Planul de acțiuni antidrog pentru anii 2020-2021</p> <p>Nota informativă</p>

8.	Data și ora depunerii cererii	semnat electronic
9.	Semnătura	semnat electronic

Secretar de stat

Ianuș ERHAN

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE

Nr. _____ din _____
Chișinăucu privire la aprobarea Strategiei naționale antidrog
pe anii 2020-2027

În scopul executării Legii nr.382-XIV din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor stupefiante și psihotrope și a precursorilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.73-77, art.339), cu modificările ulterioare, și îndeplinirii angajamentelor asumate de Republica Moldova cu privire la reducerea cererii de droguri, reducerea riscurilor, reducerea ofertei de droguri, coordonarea activităților, monitorizarea și raportarea, cooperarea internațională, implementarea formelor alternative de asistență sau complementare detenției în cazurile asociate consumului de droguri, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor, precum și evaluarea activităților în domeniu, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Strategia națională antidrog pe anii 2020 – 2027, prevăzută în anexa nr.1;
2. Se aprobă Planul național de acțiuniantidrog pentru anii 2020 – 2021, prevăzut în anexa nr.2;
3. Începînd cu anul 2020, ministerele și alte autorități administrative centrale, în limitele competențelor atribuite, vor asigura realizarea prevederilor Strategiei naționale antidrog pe anii 2020 – 2027 și a Planului național de acțiuni 2020 – 2021.
4. Finanțarea acțiunilor prevăzute în prezenta hotărâre se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate în aceste scopuri în bugetul autorităților publice implicate, precum și cu suportul partenerilor externi și organizațiilor neguvernamentale.
5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Comisiei Naționale Antidrog.

PRIM – MINISTRU**Maia SANDU****Contrasemnează:****Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor interne****Andrei NĂSTASE****Ministrul justiției****Olesea STAMATE****Ministrul sănătății,
muncii și protecției sociale****Ala NEMERENCO**

Nr. _____ Chișinău, _____.

STRATEGIA NAȚIONALĂ antidrog pe anii 2020 – 2027

I. INTRODUCERE

- 1.** Strategia națională antidrog pe anii 2020-2027 (în continuare- Strategia) a fost elaborată în concordanță cu Strategia Uniunii Europene privind Drogurile pentru perioada 2013 – 2020, având ca bază prevederile Convenției unice asupra stupefiantelor, adoptată la New York la 30 martie 1961 și amendată prin Protocolul de modificare a Convenției, adoptat la Geneva la 25 martie 1972, Convenția asupra substanțelor psihotrope, adoptată la Viena la 21 februarie 1971, Convenția contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, adoptată la Viena la 20 decembrie 1988, Declarația Politică cu privire la Principiile Directorii de reducere a Cererii de Droguri, adoptată la Sesiunea Specială cu privire la Droguri a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite (ONU) din 1988, considerate drept instrumente legale majore în abordarea problematicii drogurilor.
- 2.** Prezenta strategie 2020-2027 se bazează pe principiile fundamentale de drept:
 - a) respectarea demnității umane a egalității, a solidarității și a drepturilor omului;
 - b) protejarea și îmbunătățirea bunăstării societății și a individului;
 - c) protejarea sănătății publice;
 - d) asigurarea unui nivel ridicat de securitate pentru publicul larg și abordarea echilibrată, integrată și bazată pe probe a fenomenului drogurilor.
- 3.** Acțiunile prevăzute în Planul de acțiuni se vor baza pe probe, vor fi argumentate din punct de vedere științific, și eficiență din punct de vedere a costurilor, vor umări rezultate realiste cuantificabile și ce pot fi monitorizate și evaluate, bazate pe o abordare de eficiență.
- 4.** Activitățile planificate și realizate conform planurilor de acțiuni anterioare denotă faptul că, acestea au un efect întârziat în timp, fiind necesară continuarea implementării majorității activităților anterior prevăzute. Astfel, Strategia națională antidrog se va realiza în perioada anilor 2020 – 2027 și va continua implementarea obiectivelor și acțiunilor incluse în Strategia națională antidrog 2011 – 2018 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1208 din 27 decembrie 2010.
- 5.** Strategia descrie situația curentă în domeniu și definește obiectivele, acțiunile și măsurile necesare de întreprins, cu stabilirea de responsabilități clare în domeniul prevenirii și combaterii consumului, precum și traficului ilicit de droguri.
- 6.** Noul document reprezintă rezultatul unui proces transparent de consultare la nivelul autorităților guvernamentale și al societății civile, în cadrul unui parteneriat consolidat și durabil.
- 7.** Strategia națională antidrog 2020 – 2027 va fi implementată prin intermediul a patru planuri de acțiune consecutive, fiecare pe un termen de 2 ani, primul Plan de acțiune care acoperă perioada 2020 – 2021, fiind aprobat concomitent cu prezenta strategie.

II. SITUAȚIA CURENTĂ

- 8.** Strategia și planurile de acțiuni anterioare au permis identificarea unui complex de măsuri și activități care, fiind implementate pe parcursul anilor 2011 – 2018, au avut ca efect reducerea dimensiunii fenomenului drogurilor la nivel național, studiarea necesităților, identificarea problemelor societății precum și combaterea acestui fenomen.
- 9.** Membrii Comisiei Naționale Antidrog, urmare a activităților desfășurate și rezultatele obținute, au analizat situația curentă în domeniu pe întreg teritoriul Republicii Moldova.
- 10.** Consumul și traficul de droguri în Republica Moldova cunoaște noi forme de manifestare preluate de la alte state sau noi create datorate mai multor factori, printre care libera circulație

a persoanelor, dezvoltarea noilor tehnologii informaționale și de comunicare, dezvoltarea continuă a criminalității organizate transfrontaliere. Reieșind din aceste constatări sunt necesare abordări mai complexe și variate din partea tuturor actorilor implicați în lupta contra fenomenului drogurilor.

11. Datorită efortului depus și consolidat de către instituțiile responsabile în combaterea fenomenului, începând cu anul 2012, infraționalitatea în domeniul drogurilor a scăzut cu 20,06 %. Iar pentru următoarea perioadă, s-a menținut aceeași tendință și o creștere nesemnificativă de 6,4 % către anul 2018, cu documentarea pentru infracțiuni legate (asociate) de droguri a 6018 persoane.

12. La compartimentul infraționalitate, în perioada anilor 2012 – 2018 au fost pornite 8995 cauze penale unde obiectul infracțiunii îl reprezintă drogul, anual fiind menținută aceeași tendință a numărului de crime relevate.

13. Analiza efectuată a permis conturarea unui portret al infractorului și de a scoate în evidență faptul că, în mare parte infracțiunile legate de droguri sunt comise de către persoane cu vârsta cuprinsă între 18 – 24 ani și a celor de peste 30 ani, în cea mai mare parte de gen masculin, cel mai des de către persoanele care se află la prima abatere, nu lucrează/nu învață (nu sunt active în viața socială), dar și de cele cu antecedente penale. La criteriul vârstă, este necesar de specificat că în categoria de vârstă de 18 – 24 ani predomină o tendință de creștere, în anii 2017 și 2018 înregistrându-se un număr mai mare de persoane cercetate pentru comiterea infracțiunilor de acest gen.

14. Cea mai înaltă rată a infraționalității în domeniu, și a numărului de consumatori de droguri este înregistrată în mun. Chișinău – 732 de infracțiuni și 7715 de consumatori, urmată de mun. Bălți – 123 de infracțiuni și 1218 de consumatori, r-nul Ungheni – 33 de infracțiuni și 250 de consumatori, r-nul Cahul – 30 de infracțiuni și 147 de consumatori, r-nul Orhei – 25 de infracțiuni și 46 de consumatori, r-nul Edineț – 20 de infracțiuni și 83 de consumatori și r-nul Drochia – 18 de infracțiuni și 146 de consumatori.

15. Tipurile de droguri ce prevalează pe teritoriul Republicii Moldova sunt: marihuana – 42,5 % și plantele de cânepă – 28,4% (2012); marihuana – 34,9 %, plante de cânepă – 36,1 % și plante de mac – 10,9 % (în anul 2013); marihuana – 32,7 %, plante de cânepă – 25,6 % și plante de mac – 20,5 % (în anul 2014); marihuana – 42,1 %, hașiș/ulei de hașiș – 19,7 % și heroina – 13,1 % (în anul 2015); marihuana – 42,0 %, hașiș/ulei de hașiș – 15,6 % și plante de mac – 12,0 % (în anul 2016); marihuana – 34,0 %, plante de mac – 23,0%, plante cânepă – 14,0% și hașiș/ulei de hașiș – 11,0% (în anul 2017); marihuana – 40,0 %, hașiș/ulei de hașiș – 18,0%, plante cânepă – 13,0%, amfetamina – 8% și etnobotanicele – 5% (în anul 2018).

16. Amplasarea geografică și condițiile climaterice favorabile a Republicii Moldova, este factorul primordial de menținere a tipului de drog „marihuana” la nivelul cel mai înalt în traficul ilicit, și permit cultivarea ilegală a plantelor care conțin substanțe stupefinate sau psihotrope în scop de înstrăinare în interiorul țării sau destinate exportului.

17. Prețurile de comercializare a drogurilor în ultima perioadă de timp au înregistrat variații semnificative. În anul 2017-2018, prețul cu ridicata (en-gros) continuă să se mențină stabil în cazul canabisului, cocainei, amfetaminei, pastilelor ecstasy, în timp ce pentru heroină a scăzut cu aproximativ 20% datorită apariției alternativelor, a drogurilor de tip nou care sunt de 3 sau chiar 4 ori mai ieftine decât heroina.

18. Fenomenul are efecte și asupra altor domenii de importanță majoră, cum ar fi siguranța în traficul rutier, iar ca urmare multiplelor activități derulate de forțele de ordine au fost identificați conducători auto în stare de ebrietate narcotică. Doar în anul 2018 au fost efectuate 2117 examinări medicale pentru aprecierea stării de ebrietate narcotică (2017 au fost petrecute 2672).

19. Totodată, săvârșirea infracțiunilor atribuite articolului 217 Cod penal, fac parte din categoria „Infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale” și necesită o abordare sub aspect medical, și nu penal în cazul consumatorilor de droguri.

20. Criminalitatea legată de droguri, prin consecințele sale de ordin social, economic, medical, cultural și politic cauzează prejudicii considerabile nu numai intereselor de stat, dar și celor ale societății, ale multor persoane particulare, atentează la viața și sănătatea cetățenilor, influențează în mod demoralizator asupra conștiinței și comportamentului oamenilor.

21. Codul Penal al Republicii Moldova prevede un capitol aparte intitulat: „Infrațiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale”, în care sunt desemnate articolele care prevăd pedeapsa cu amendă, munca neremunerată în folosul comunității, închisoare, și cu privarea dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen stabilit de instanța de judecată. Astfel, categoriile de infrațiuni cuprinse în art. 217 – 219 ale Codului penal prevăd pedepsele descrise mai sus conform gradului de gravitate, determinate de instanță.

22. Prevederile legale existente urmează să fie armonizate cu legislația internațională (Convenția unică asupra stupefiantelor din 30.03.1961, Convenția asupra substanțelor psihotrope din 21.02.1971, Convenția organizației națiunilor unite contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope din 1988) și cea a Uniunii Europene în vigoare, astfel ajustând lista cantităților pentru consum propriu și revizuire Codul Penal, art. 217 prin includerea opțiunii de suspendare a pedepsei pentru bănuții care benevol acceptă tratament.

23. Analizând pericolul social, daunele cauzate sănătății personale cât și publice, dependenților de droguri ce au săvârșit infrațiuni, instanța de judecată pe lângă pedeapsa pentru infracțiunea săvârșită poate dispune aplicarea unui tratament forțat. Dependența de droguri fiind manifestată prin modificarea patologică a personalității și prezintă un comportament antisocial, prin pierderea capacității de evaluare critică a propriei stări, inclusiv a comportamentului agresiv în familie și în societate.

24. Actualmente, în penitenciare sunt desfășurate programe psihosociale, ore informative, concilierii individuale în scopul diminuării și reducerii riscului dependenței de droguri. Unele din programele de bază fiind cel de reabilitare pentru consumatori de droguri – 832 participanți (comparativ cu anul 2017 – 389 participanți) și programul de educație pentru sănătate – 692 participanți (comparativ cu anul 2017 – 508 participanți).

25. Anual, evoluează implementarea programului „Terapia de substituție cu Metadonă” ce derulează în 13 penitenciare, inclusiv în 4 izolatoare de urmărire penală, numărul cumulativ de beneficiari fiind de 439 (de la inițierea proiectului – 2005). Începând cu iunie 2018, în Penitenciarul nr. 9 Pruncul, funcționează serviciul comunității terapeutice pentru consumatorii de droguri, la finele anului 2018 în cadrul comunității se aflau 11 rezidenți. Tot pe parcursul anului 2018, 1990 deținuți, au beneficiat de serviciile de reducere a riscurilor din cadrul a 33 puncte de schimb de seringi din 15 instituții penitenciare.

26. Activitățile de profilaxie pentru persoanele utilizatoare de droguri injectabile (în continuare UDI) din sistemul penitenciar sunt implementate în 13 penitenciare. Pe parcursul perioadei, 15 431 persoane UDI (sistemul civil și penitenciar) au beneficiat de cel puțin două servicii (din care unul este obligatoriu, seringă).

27. Consumul de droguri, substanțe stupefiante, psihotrope și a analogilor este un fenomen complex și multispectual, cu o serie de riscuri interconexe pentru cetățeni și societate.

În abordarea problemei consumului de droguri, Republica Moldova se bazează pe principiile Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, obiectivul. 3 Cu privire la Sănătate și conceptul Organizației Mondiale a Sănătății „Sănătate pentru Toți în secolul al 21-lea”, conform căruia consumul de droguri este o problemă ce periclitează sănătatea publică și care ar putea împiedica dezvoltarea sănătoasă a cetățenilor și a societății în context mai larg.

Pentru coordonarea sistemului narcologic în Republica Moldova, prin ordinul Ministerului Sănătății a fost nominalizat Instituția medico-sanitară publică Dispensarul Republican de Narcologie (în continuare IMSPDRN), care acordă în prezent următoarele servicii: tratament ambulator, staționar și de susținere; consiliere individuală și de grup; testare psihologică după diferite metode; testare la prezența Virusului imunodeficienței umane (în continuare HIV) și la prezența substanțelor stupefiante; activități de informare și educație în grupurile cu destinație specială asupra riscurilor legate de consumul de substanțe psihoactive, formarea unui comportament de tip „inofensiv”; activități de prevenție primară, bazată pe conceptele deciziei informate, în școlile și liceele Republicii Moldova; informarea și educația populației asupra prevenirii consumului de substanțe psihoactive.

28. În prezent, pe teritoriul Republicii Moldova este aplicat programul tratamentului de substituție cu metadonă aprobat de prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 46 din 27 ianuarie 2015, program care este instituit și în instituțiile penitenciare conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.166/2005 cu privire la aprobarea Măsurilor de combatere a narcomaniei și

narcobusinessului în anii 2005-2006. De asemenea, începând cu anul 2018, se aplică tratamentul farmacologic cu buprenorfina.

29. Pe întreg teritoriul Republicii Moldova, se atestă tendința în creștere a polinarcomaniei, inclusiv prin combinarea substanțelor licite (alcool și medicamente prescrise) și ilicite, dar și apariția și răspândirea substanțelor psiho-active noi. În ceea ce privește cererea de tratament ca urmare a consumului de droguri, 582 bolnavi au beneficiat de tratament în condiții de staționar. Din totalul celor admiși la tratament specializat pentru consum de droguri 67,3% consumatori își administrau injectabil drogul. Procentul celor care au fost admiși pentru prima dată la tratament fiind de 71,4%, preponderent consumă preparatele din grupa opiaceelor (heroină 73,5%), urmate de preparatele din grupa canabisului, grupa amfetaminelor, etnobotanice. Se remarcă o preponderență a bărbaților (83,1%), grupa de vârstă fiind 25-34 ani (57,5%).

30. Se afirmă în continuare prevalarea drogurilor injectabile, preponderent în mediul populației masculine, în mediul tineretului, și care are efecte serioase asupra potențialului demografic și economic.

31. Astfel, conform datelor statistice ale Dispensarului Republican de Narcologie, numărul consumatorilor de droguri luați la evidență în perioada anilor 2011 – 2015 a fost treptat în creștere, iar perioada 2016 – 2018 a înregistrat o scădere, după cum urmează: în 2011 – 968 persoane luate la evidență, în 2012 – 848 persoane, în 2013 – 744 persoane, în 2014 – 1049 persoane, în 2015 – 1117 persoane, în 2016 – 603 persoane, în 2017 – 890 persoane iar în 2018 – 668 persoane.

11. Au beneficiat de tratament permanent de substituție cu opiacee: în cadrul Instituției medico-sanitare publice Dispensarul Republican de Narcologie – 229 persoane, mun. Bălți – 106 persoane, Spitalul Raional Comrat – 38 persoane, Spitalul Raional Edineț – 20 persoane, Spitalul Raional Cahul – 11 persoane, Spitalul Raional Ungheni – 25 persoane, Spitalul Raional Fălești – 17 persoane, Spitalul Raional Rezina – 3 persoane, Spitalul Raional Soroca – 3 persoane și în cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor – 71 persoane.

32. În sectorul civil au fost acoperiți cu servicii 13 866 consumatori de droguri injectabile, iar în sistemul penitenciar 1 565 consumatori de droguri injectabile. Din 13 866 persoane, dezagregate după vârstă 1 981 utilizatori de droguri injectabile, sunt sub vârsta de 25 ani și 11 885 utilizatori de droguri injectabile, sunt cu vârsta de peste 25 ani, dintre care 10,805 bărbați și 3 061 femei. Pe malul drept al râului Nistru au fost acoperiți cu servicii de profilaxie HIV 11 858 persoane, iar pe malul stâng – 2 008 persoane. Cumulativ anual au fost acoperite cu servicii 15 431 persoane, ceea ce constituie 61% din populația estimată (planificat 60,1%).

33. În anul 2016 au fost utilizate teste rapide pe salivă pentru a identifica persoanele seropozitive greu accesibile și a le acompania până la serviciile medicale. În total pe parcursul anului au fost efectuate 3,219 testări, cu rezultat pozitiv au fost identificate 64 persoane.

34. Pe parcursul anului 2017, prin aplicarea testelor rapide pe sânge au fost testate 2 613 persoane la HIV/Sifilis (cu test combinat) și 2 162 la Hepatita C. Ca rezultat, au fost obținute 108 rezultate pozitive HIV, din care 77 au știut diagnosticul fiind testați la sifilis, 18 au ajuns în supravegherea serviciului medical și cu 13 persoane se lucrează pentru a-i acompania la testare repetată pentru confirmarea diagnosticului. 67 persoane au avut testul pozitiv la sifilis. 598 persoane au avut pozitiv testul la Hepatita C.

35. Activitățile de profilaxie HIV pentru utilizatorii de droguri injectabile sunt implementate în 30 localități, după cum urmează: Chișinău, Bălți, Ungheni, Fălești, Orhei, Rezina, Șoldănești, Căușeni, Soroca, Florești, Drochia, Dondușeni, Rîșcani, Edineț, Otaci, Ocnița, Briceni, Cahul, Comrat, Ciadâr – Lunga, Vulcănești, Taraclia, Anenii Noi, Lipcani inclusiv în Transnistria – Tiraspol, Bender, Rîbnița, Camenca, Slobozia și Dubăsari.

36. Deși, Republica Moldova nu a înregistrat progrese în îmbunătățirea calității monitorizării deceselor asociate consumului de droguri, Centrul de Medicină Legală (în continuare CML) în 2012 a raportat 22 cazuri de decese asociate consumului de droguri; în 2013 – au fost identificate 109 rezultate pozitive ale investigațiilor toxicologice; în 2014 – 99 cazuri; în 2015 – 69 de cazuri rezultatele au fost pozitive, în 2016 – 60 de rezultate pozitive ale investigațiilor toxicologice și în anul 2017 – 101 de rezultate pozitive ale investigațiilor toxicologice.

III. OBIECTIVE GENERALE ȘI SARCINILE

Viziunea strategică.

37. Republica Moldova, este un stat în care se respectă standardele internaționale, se respectă și se apără drepturile și libertățile persoanelor, consumul ilicit de droguri este unul scăzut, persoanele consumatoare de droguri au dreptul și beneficiază de tratament, fenomenul traficului ilicit de droguri este pedepsit, iar veniturile obținute din activitatea infracțională sunt confiscate cu folosirea mijloacelor legale.

Prezenta Strategie își propune o abordare complexă, multidisciplinară și echilibrată a problemelor ce țin de consumul de droguri, bazată pe o cooperare complexă și dovezii, interdepartamentale, interdisciplinare și intersectoriale de toate nivelele, valorificând învățămintele desprinse din punerea în aplicare a strategiilor și planurilor de acțiuni anterioare și având drept fundament, trei domenii strategice generale ale politicii moderne în domeniul drogurilor, care se completează reciproc:

- 1) reducerea cererii de droguri (prevenirea primară a consumului de droguri, tratamentul, reabilitarea și resocializarea consumatorilor de droguri);
- 2) reducerea riscurilor;
- 3) reducerea ofertei de droguri (exercitarea controlului asupra circulației legale a drogurilor și combaterea traficului și distribuirii ilicite de droguri).

38. Domeniul reducerea cererii de droguri (prevenirea primară a consumului de droguri, tratamentul, reabilitarea și resocializarea consumatorilor de droguri) include obiectivele specifice, după cum urmează:

- a) dezvoltarea unui sistem eficient de formare inițială și continuă a specialiștilor în domeniul circuitului ilegal al drogurilor;
- b) dezvoltarea rolului proactiv al familiilor în viața copiilor în vederea formării sau consolidării abilităților pentru creșterea influenței factorilor de protecție;
- c) organizarea campaniilor naționale/locale de sensibilizare a opiniei publice;
- d) informarea asupra efectelor negative în urma consumului și traficului de droguri, desfășurarea măsurilor de prevenire în locurile de detenție;
- e) asigurarea continuității și calității tratamentului farmacologic a dependenței de opiacee;
- f) sporirea numărului de pacienți înrolați în tratament farmacologic al dependenței de opiacee și menținerea în tratament a acestora;
- g) dezvoltarea serviciilor de reabilitare și asistență pentru consumatorii de droguri care se eliberează din detenție în vederea prevenirii recidivei criminale a acestora;
- h) creșterea nivelului de informare, educare și conștientizare a consumatorilor de droguri, precum și dezvoltarea de intervenții adecvate în vederea prevenirii deceselor sau bolilor infecțioase asociate consumului de droguri;
- i) dezvoltarea serviciilor de reabilitare alternativă, prin intermediul organizațiilor necomerciale, și a serviciilor specializate, luând în considerație necesitățile particulare ale femeilor și ale bărbaților;
- j) tratamentul dependenților de droguri aflați în locurile de detenție.

Măsurile necesare:

- a) dezvoltarea sistemului de prevenire a consumului de droguri în societate;
- b) prelucrarea unui mecanism pentru formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul prevenirii consumului de droguri;
- c) asigurarea accesului consumatorilor de droguri la sistemul de asistență medicală, psihologică și socială calitativă;
- d) implicarea asociațiilor obștești/organizațiilor neguvernamentale pentru consilierea, motivarea și menținerea pacienților în tratamentul de substituție;
- e) instruirea personalului care lucrează în servicii medico-sociale în vederea evitării supradozelor și a tratamentului acestora la consumatorii de droguri;
- f) dezvoltarea serviciilor de reabilitare alternativă specifice necesităților particulare ale femeilor și ale bărbaților;
- g) asigurarea tratamentului de substituție cu metadonă în instituțiile penitenciare;

- h) crearea unui cadru legal și normativ dar și dezvoltarea mecanismelor în vederea asigurării alternativelor la pedeapsă pentru consumatorii de droguri aflați în conflict cu legea.

39. Domeniul reducerea riscurilor include obiectivele specifice, după cum urmează:

- 1) asigurarea accesului la serviciile de reducere a riscurilor al consumatorilor de droguri injectabile;
- 2) fortificarea rolului poliției în asigurarea accesului consumatorilor de droguri la servicii de reducere a riscurilor;
- 3) implementarea asistenței alternative detenției în cazurile asociate consumului de droguri.

Măsurile necesare:

- a) implementarea programelor de reducere a riscurilor în sectorul civil (puncte consultative și schimb de seringi, activități de la egal la egal în teren, testare comunitară la HIV și infecțiilor transmisibile sexual (în continuare ITS), activități de prevenire HIV prin intermediul farmaciilor și al serviciilor mobile);
- b) implementarea programelor de reducere a riscurilor în locurile de detenție;
- c) implementarea prevederilor Ordinului IGP nr. 54 din 27.03.2015 Privind aprobarea Instrucțiunii metodice cu privire la intervenția Poliției în prevenirea și profilaxia HIV în mediul grupurilor cu risc sporit de infectare;
- d) elaborarea conceptului privind implementarea formelor de asistență alternativă sau complementare detenției în cazurile asociate consumului de droguri;
- e) identificarea și modificarea legislației pentru implementarea formelor de asistență alternative sau complementare detenției în cazurile asociate consumului de droguri.

40. În domeniul reducerii ofertei de droguri (exercitarea controlului asupra circulației legale a drogurilor și combaterea traficului și distribuirii ilicite de droguri) include obiective specifice, după cum urmează:

- a) dezvoltarea și consolidarea sistemului instituțional și legislativ privind combaterea ofertei de droguri;
- b) cooperarea părților în vederea adoptării unei abordări echilibrate și integrate cu privire la aplicarea legii și lupta împotriva drogurilor;
- c) eficientizarea activităților specifice de combatere a ofertei de droguri, a deturnării și a traficului de precursori, precum și de control al domeniilor conexe;
- d) dezvoltarea cooperării cu societatea civilă în contextul implementării programelor de reducere a ofertei de droguri.

Măsurile necesare:

- a) elaborarea și adoptarea unor proceduri comune de lucru în domeniul reducerii ofertei de droguri, inclusiv în ceea ce privește soarta bunurilor confiscate ca urmare a săvârșirii de infracțiunilor în domeniul drogurilor;
- b) adaptarea structurilor de aplicare a legii în raport cu tendințele și evoluțiile traficului și consumului ilicit de droguri;
- c) intensificarea efectuării măsurilor speciale de investigații, implicării investigatorilor sub acoperire și efectuarea livrării controlate;
- d) desfășurarea măsurilor speciale de investigații și a acțiunilor de urmărire penală în scopul prevenirii și combaterii traficului ilicit de droguri.

41. Sarcinile urmărite prin aprobarea prezentei Strategii sunt următoarele:

- a) controlul de stat în continuare asupra fenomenului consumului și traficului ilicit de droguri și stabilirii sau prevenirii, studierii pericolului social;
- b) reducerea riscurilor asociate consumului tuturor tipurilor de droguri și a efectelor economice, de sănătate, sociale, infracționale și de securitate asupra cetățenilor și societății;
- c) creșterea calității vieții consumatorilor tuturor tipurilor de droguri, vieții familiilor lor și altor persoane apropiate prin oferirea unui spectru larg de servicii calitative de reducere a riscurilor, tratament, reabilitare și resocializare;
- d) reducerea accesibilității drogurilor, în special în cazul minorilor, prin utilizarea corespunzătoare a instrumentelor legale și instituționale;
- e) stoparea și diminuarea cultivării plantelor autohtone cu conținut de substanțe stupefiante pentru producerea drogurilor în Republica Moldova;

- f) stoparea tranzitului și introducerii drogurilor pe teritoriul Republicii Moldova prin cale de contrabandă;
- g) asigurarea accesului liber la tratament și reabilitare pentru consumatorii de droguri, inclusiv în locurile de detenție și urmare eliberării din detenție;
- h) diminuarea numărului de infracțiuni săvârșite prin orientarea directă spre identificarea și destructurarea grupărilor criminale implicate în trafic ilicit de droguri;
- i) reducerea numărului de decese asociate consumului de droguri și/sau supradozaj;
- j) implementarea asistenței alternative detenției în cazurile asociate consumului de droguri.

IV. PRIORITĂȚI

42. Realizarea obiectivelor propuse în noua Strategie urmează să genereze până în anul 2027 un impact favorabil asupra sănătății, ordinii și siguranței publice. În acest sens, planurile de acțiuni aferente strategiei stabilesc concret măsurile și intervențiile din domeniul reducerii cererii, reducerea riscurilor și ofertei drogurilor, menite în final să reducă nivelul consumului și dependenței de droguri, precum și consecințele generate de acestea la nivelul sănătății, ordinii și siguranței publice; contribuie la reducerea disponibilității drogurilor pe piață; să dezvolte mecanisme și intervenții de asistență complexă a persoanelor consumatoare și dependente; instituie asistență alternativă detenției în cazurile asociate consumului de droguri; promovează cunoașterea fenomenului prin evaluarea sistematică a tendințelor și provocărilor din domeniul drogurilor, în vederea fundamentării răspunsului instituțiilor și structurilor societății civile; să asigure cadrul necesar dialogului și cooperării între instituțiile implicate și sectorul neguvernamental.

43. Prezenta Strategie abordează domeniul reducerii ofertei de droguri din perspectiva elementelor sale intrinseci, și anume oferta de droguri pe piața ilicită și măsuri de monitorizare, reducere și control.

44. În scopul fortificării capacității de răspuns a instituțiilor statului la fenomenul traficului de droguri, în special la reducerea ofertei de droguri, este necesar:

- cunoașterea dimensiunii ofertei de droguri pentru Republica Moldova;
- cunoașterea numărului estimativ de consumatori, clasificați în dependență de tipul și categoria de drog consumată, pentru aprecierea dimensiunii cererii;
- dezvoltarea și consolidarea sistemului instituțional și legislativ privind combaterea ofertei de droguri;
- eficientizarea activităților specifice de combatere a ofertei de droguri, a deturnării și traficului de precursori și controlul domeniilor conexe: corupție și spălare de bani;
- consolidarea coordonării operaționale între structurile implicate în aplicarea legii în domeniul drogurilor și precursorilor;
- întărirea mecanismelor de cooperare polițienească și judiciară în cadrul forumurilor europene, internaționale și ale zonelor de interes strategic internațional pentru Republica Moldova.

45. În baza analizei Rapoartelor anuale privind consumul și traficul ilicit de droguri în Republica Moldova, elaborate de către Observatorul Național pentru Droguri din cadrul Agenției Naționale pentru Sănătatea Publică, inclusiv Raportul elaborat în anul 2018 de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Agenția Națională de Sănătate Publică, precum și a situației curente, urmează de a concentra atenția în continuare asupra prevenirii consumului a tuturor tipurilor de droguri existente și droguri noi ce apar permanent, și a riscurilor de sănătate și sociale, asociate consumului acestora.

46. O atenție sporită se va acorda prevenirii și reducerii consumului de droguri prin identificarea timpurie a noilor tipuri de droguri și introducerea acestora sub controlul statal.

47. Programele de prevenire se vor axa pe difuzarea intensă, spre atenția publicului larg, a informației și a intervențiilor educative despre nocivitatea și riscurile aferente consumului de droguri, substanțelor stupefiante sau psihotrope, îndeosebi printre tineri, deoarece, conform datelor statistice ale Ministerului Afacerilor Interne, evoluează tendințele de săvârșire a infracțiunilor de către minorii cu vârsta cuprinsă între 16 – 17 ani, care în 2015 au comis –

23 de infracțiuni; în 2016 – 14 infracțiuni, în 2017 – 31 de infracțiuni, iar în 2018 – 19 infracțiuni.

48. Majorarea numărului de persoane implicate în săvârșirea acestui gen de infracțiuni, impune întreprinderea unui șir de obiective și acțiuni concrete în domeniul vizat care vor conduce la diminuarea numărului de consumatori minori și tineri, precum și la micșorarea numărului de crime comise de acest contingent de persoane.

V. COORDONAREA ACTIVITĂȚILOR

49. Pentru realizarea măsurilor ce se impun, precum și pentru eficientizarea implementării acestora, este necesar de a îmbunătăți calitatea și funcționalitatea sistemului actual de coordonare a activităților interdisciplinare de toate nivelele în administrația publică, desfășurate în domeniul sănătății, reducerii ofertei de droguri, cererii de droguri și reducerii riscurilor.

Cu scopul consolidării politicilor naționale în domeniul drogurilor, în Republica Moldova în anul 2013 cu suportul Agenției Națiunilor Unite pentru Combaterea Drogurilor și Criminalității (în continuare UNODC) a fost realizat un exercițiu de evaluare a politicilor pe droguri și a lucrului Comisie Naționale Antidrog. Concluziile raportului arată că, în pofida existenței unui organ de coordonare la nivel național (Comisia Națională Antidrog), existența unei Strategii Naționale care se aliniază recomandărilor internaționale în domeniul drogurilor, existența Observatorului de Droguri, rolul acestora rămâne cu preponderență unul consultativ, ceea ce urmează a fi ajustat.

Totodată, se constată un număr relativ mic de organizații neguvernamentale care participă în procesul consultativ, și participarea pasivă a administrației publice locale. Nu există o abordare bazată pe comunitate în primul rând, afirmându-se sarcina de combatere și de aplicare a legii coercitive, în detrimentul prevenirii și formelor aplicabile de asistență socială și comunitară.

Comisia nu are competențe clare cu privire la dezvoltarea sau monitorizarea punerii în aplicare a Planului de Acțiuni Antidrog. Există necesitatea creării unui secretariat permanent (în locul unei persoane care cumulează și alte funcții) și fortificarea Observatorului Național pentru Droguri în scopul de a asigura implementarea reală a sarcinilor Comisiei și dezvoltarea sistemului informațional în domeniul drogurilor cu inițierea unui proces care ar rezulta cu aprobarea acestuia de către Guvern.

Pentru a asigura implementarea Planului de acțiuni antidrog, obiectivele puse pe seama Ministerelor de resort și a altor actori, trebuie negociate cu cei din urmă, inclusiv cu distribuirea clară a sarcinilor în Planului de acțiuni și alocarea bugetului necesar. La final se sugerează, evaluarea lunară a progresului de implementare a activităților planificate în cadrul unui Comitet al Reprezentanților Comisiei Naționale Antidrog, în vederea intensificării continue a cooperării interdepartamentale a membrilor Comitetului și a controlului asupra implementării Planului Național de Acțiuni Antidrog 2020 - 2021.

Comisia Națională Antidrog

50. Comisia Națională, în calitate de organ consultativ, coordonator și de inițiativă al Guvernului, creează o platformă pentru comunicarea continuă cu ministerele, alți reprezentanți ai administrației publice centrale și locale, asociații obștești, alte entități care contribuie la implementarea politicii în domeniul drogurilor (inclusiv organizațiile necomerciale). Comisia Națională prezintă Guvernului proiecte de strategii antidrog și planuri de acțiuni, coordonează și evaluează implementarea acestora și supraveghează, la toate etapele, îndeplinirea sarcinilor prevăzute în Strategie și în Planul de acțiuni.

În conformitate cu prioritățile prezentei Strategii, la propunerea Comisiei Naționale, Guvernul va cofinanța programele multidisciplinare în cadrul politicii în domeniul vizat, implementate la nivel local. Implementarea politicii la nivel național în domeniul drogurilor este asigurată prin cooperarea dintre reprezentanții desemnați ai autorităților administrației publice de toate nivelurile și reprezentanții cercurilor de profesioniști, inclusiv organizațiilor neguvernamentale, care prin Comisiile Naționale interdepartamentale și grupurile de lucru, vor contribui la pregătirea și implementarea activităților comune bazate pe dovezi.

În transferul de sarcini și cunoștințe de la nivel central la cel local și viceversa, autoritățile locale joacă un rol esențial. Astfel, implicarea acestor organe în elaborarea proiectului planului de acțiuni pentru implementarea politicii naționale în domeniul drogurilor și negocierea cu acestea sunt de o importanță crucială.

Comitetul executiv al Comisiei Naționale Antidrog

51. Comitetul executiv al Comisiei Naționale Antidrog constituit în cadrul Comisiei Naționale Antidrog, reprezintă o structură de coordonare permanentă, în scopul asigurării unei colaborări eficiente între autoritățile administrației publice centrale, membre ale Comisiei Naționale.

Organizarea și dirijarea activității Comitetului executiv este asigurată de către Ministerul Afacerilor Interne.

În conformitate cu prioritățile Strategiei, Comitetul executiv, va aborda problemele care solicită decizii urgente în domeniul combaterii consumului și traficului ilicit de droguri, va gestiona activitățile organizatorice pentru îndeplinirea obiectivelor și atribuțiilor Comisiei Naționale, va realiza coordonarea activităților de prevenire și combatere a consumului și traficului ilicit de droguri, precum și cooperarea în domeniul respectiv cu membrii Comisiei Naționale, autoritățile publice și cu reprezentanții societății civile, va asigura crearea și activitatea grupurilor de lucru pentru elaborarea planurilor naționale de acțiuni antidrog, în scopul implementării prevederilor Strategiei naționale antidrog pe anii 2020 – 2026, va monitoriza realizarea acțiunilor prevăzute în planurile naționale de acțiuni antidrog, va efectua schimbul de date și informații cu membrii Comisiei Naționale, precum și va identifica și elabora propuneri de perfecționare a legislației în domeniul drogurilor.

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

52. Ministerul este responsabil de implementarea legislației cu privire la circulația legală a substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor supuse controlului. Comitetul Permanent de Control asupra Drogurilor din cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale este responsabil de eliberarea și retragerea autorizațiilor pentru activități cu substanțe stupefiante, psihotrope și precursori, autorizează importul și exportul acestor substanțe, precum și de raportarea către Organizațiile Națiunilor Unite a informației privind circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor în Republica Moldova. Comitetul Permanent de Control asupra Drogurilor supraveghează și estimează, de asemenea, cantitatea de substanțe stupefiante și psihotrope necesară în scopuri de tratament.

Politica în domeniul drogurilor este parte integrantă a Politicii Naționale de Sănătate, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 886/2007 cu privire la aprobarea Politicii Naționale de Sănătate. Ministerul este responsabil de implementarea și finanțarea tuturor tipurilor de tratament al dependenței de substanțe, programelor de reducerea riscurilor pentru sănătate asociate consumului de droguri, educația pentru sănătate menită să promoveze un mod de viață sănătos și creșterea profesională a personalului Ministerului și altor parteneri, precum și a prestatorilor de servicii medicale relevante.

Agenția Națională pentru Sănătate Publică este o parte componentă organizațională al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și este responsabilă de colectarea, analiza și diseminarea datelor despre situația consumului ilicit de droguri, consecințele acestora și măsurile din cadrul politicilor antidrog implementate la toate nivelurile. Agenția Națională pentru Sănătate Publică va coordona și va gestiona metodologic alte instituții și organizații de stat și neguvernamentale care vor contribui la colectarea datelor în cadrul indicatorilor monitorizați.

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării

53. În cadrul politicii în domeniul drogurilor, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării este preponderent responsabil de prevenirea primară a consumului tuturor tipurilor de droguri de către copii și tineri, precum și de crearea condițiilor de participare a tinerilor în viața politică, economică, socială și culturală a țării, prin promovarea culturii fizice și sportului, antrenarea

în diverse activități extrașcolare, pentru a schimba perceperea de către copii și tineri a consumului de droguri.

Astfel, Ministerul este responsabil pentru implementarea programelor de prevenire a consumului de droguri în școli și instituții educaționale, precum și pentru definirea normelor directorii de dezvoltare a strategiilor de prevenire a consumului de droguri în școli și a planurilor de educare a elevilor și studenților în privința drogurilor și riscurilor conexe consumului de droguri cu implicarea experților externi. Sub acest aspect, literatura științifică demonstrează că programele interactive de prevenire, care oferă informații obiective și bazate pe dovezi, complementate cu activități ce vizează edificarea unui mediu sănătos în școli și instituțiile educaționale pe bază de parteneriat dintre profesori și elevi ori studenți, constituie unul dintre cele mai bune moduri de prevenire a tipurilor variate de comportament riscant, inclusiv a consumului tuturor tipurilor de droguri.

Ministerul este responsabil și de finanțarea altor programe de prevenire oferite de către stat și organizații necomerciale, în condițiile legislației în vigoare, precum și de perfecționarea profesională a cadrelor didactice în educarea copiilor și a tinerilor, referitor la prevenirea consumului de droguri.

În condițiile sistemului de educație specială, Ministerul este responsabil de prestarea programelor de intervenții timpurii și de urgență, îngrijire terapeutică și educativă pentru copiii și tinerii care experimentează sau fac abuz de droguri. Ministerul, de asemenea, efectuează inspecții ale activităților de prevenire realizate în domeniul său de competență.

Ministerul Afacerilor Interne

54. În cadrul politicii în domeniul drogurilor, Ministerul este preponderent responsabil de implementarea Convenției contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, adoptată la Viena la 20 decembrie 1988, îndeosebi în ceea ce privește întreprinderea măsurilor menite să combată oferta de droguri ilicite și cultivarea plantelor pentru producerea drogurilor. În sens general, Ministerul răspunde pentru apărarea ordinii și securității publice, combaterea crimelor săvârșite în domeniul drogurilor și instruirea profesională a personalului său.

Ministerul Afacerilor Interne joacă un rol important în controlul și aplicarea legii în ceea ce privește circulația legală a drogurilor, substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor.

Ministerul asigură contracararea, constatarea și investigarea, în limitele competenței, a traficului ilegal peste frontiera de stat a drogurilor, substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor, iar în absența organelor vamale va efectua reținerea acestora.

O atenție deosebită va fi acordată elaborării și implementării măsurilor și intervențiilor specifice pentru a preveni consumul de droguri printre polițiști, precum și implicarea lor potențială în traficul ilicit de droguri.

Ministerul Justiției

55. Ministerul este responsabil de organizarea activității în vederea reducerii consumului de droguri și a riscurilor asociate consumului de droguri în instituțiile penitenciare. În acest scop, Administrația Națională a Penitenciarelor implementează măsuri și intervenții cu scopul de a preveni ori a reduce pătrunderea drogurilor în instituțiile de detenție, pe de o parte, și de a oferi servicii de prevenire, reabilitare (comunități terapeutice), tratament, minimalizare a riscului și asistența corespunzătoare persoanelor dependente de droguri în condițiile de detenție, pe de altă parte.

Acesta mai poartă răspundere pentru instruirea profesională a personalului Administrației Naționale a Penitenciarelor referitor la măsurile și intervențiile menționate mai sus cu privire la droguri și consumul de droguri.

Prin intermediul Inspectoratului Național de Probațiune, Ministerul este responsabil de asigurarea funcționării, în baza tipurilor probațiunii prezentințială, sentințială în comunitate și postpenitenciară, a serviciilor de reintegrare socială a ex-deținuților cu probleme asociate consumului de droguri, de monitorizare a comportamentului infractorilor neîncarcerați și instruire profesională a consilierilor de probațiune în problemele legate de droguri, cu care, de regulă, se confruntă subiecții probațiunii.

Ministerul Apărării

56. Ținând cont de rolul în asigurarea securității militare și a suveranității Republicii Moldova, precum și de riscul sporit pe care îl are consumul de droguri de către toate categoriile de militari care îndeplinesc serviciul de gardă și de luptă cu arma, Ministerul este responsabil de identificarea timpurie a consumatorilor sau a potențialilor consumatori de droguri din rândul militarilor, precum și de instruirea, prin intermediul unor programe de informare și educare adresate efectivului corpului de comandă, a corpului didactic al instituțiilor de învățământ militar și altor categorii de militari, referitor la problema consumului de droguri.

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

57. Ministerul urmărește direct sau în colaborare cu alte autorități naționale aplicarea prevederilor tratatelor internaționale în domeniul drogurilor la care Republica Moldova este parte. Ministerul va coordona îndeplinirea obligațiilor ce vizează domeniul drogurilor, asumate de Republica Moldova în cadrul procesului de integrare europeană.

Serviciul Vamal al Ministerului Finanțelor

58. În vederea suprimării livrării ilegale de droguri, autoritățile vamale desfășoară activități care se axează pe identificarea partidelor ilegale de droguri din/spre alte țări, în acest sens, serviciul vamal efectuează controale ale mărfurilor la frontieră și inspecții în cadrul oficiilor vamale interne, precum și controale aleatorii pe tot teritoriul Republicii Moldova.

Autoritățile vamale au împuterniciri similare ca și organele de poliție în descoperirea crimelor legate de contrabanda de droguri, inclusiv urmărirea penală în aceste cazuri.

Serviciul de Informații și Securitate

59. Serviciul, în limitele competenței sale, elaborează și realizează un sistem de măsuri orientate spre descoperirea, prevenirea și contracararea organizațiilor sau grupărilor ilegale implicate în traficul ilicit de droguri care periclitează securitatea de stat. Desfășoară măsuri în comun cu serviciile speciale din alte state în vederea combaterii traficului internațional de droguri, contracarării riscurilor generate de fenomenul traficului și consumului de droguri, acordă prin forțe și mijloace disponibile, inclusiv tehnice, sprijin organelor afacerilor interne și altor organe de drept la combaterea traficului ilicit de droguri.

Autoritățile locale

60. Autoritățile locale trebuie să devină subiecții importanți în elaborarea și implementarea politicii naționale în domeniul drogurilor și introducerea acestei politici la nivelurile relevante ale administrației publice, inclusiv prin organizarea serviciilor și alocarea fondurilor locale.

Autoritățile locale vor implementa măsuri și intervenții antidrog, în conformitate cu obiectivele, principiile și procedurile recomandate de prezenta Strategie, cu luarea în considerare a condițiilor și cerințelor locale.

Autoritățile locale, de asemenea, realizează strategii și planuri proprii antidrog în diferite măsuri și sunt active în exercitarea politicilor proprii în domeniul drogurilor. Eterogenitatea abordării acestora se poate manifesta printr-o serie întreagă de aspecte, însă implementarea prezentei Strategii vizează și contribuie primordial la o armonizare și implementare mai bună a practicilor bazate pe dovezi pe tot teritoriul Republicii Moldova.

Organizațiile internaționale și asociațiile obștești

61. Parteneri-cheie ai autorităților publice în problemele politicii în domeniul drogurilor la toate nivelurile sunt reprezentanții comunității de experți, inclusiv din cadrul asociațiilor obștești care prestează servicii în domeniu.

Aceste organizații, în colaborare cu autoritățile publice, în calitate de parteneri, vor contribui la planificarea și implementarea măsurilor și activităților în cadrul politicii în domeniul drogurilor, la evaluarea acestor măsuri și activități, sporirea calității și eficienței serviciilor lor, indiferent de sursa lor de finanțare.

Asociațiile obștești prestează, de asemenea, servicii de prevenire, asistență, tratament, reabilitare și reducere a riscurilor asociate consumului de droguri, conform prevederilor

Strategiei și a Planului de acțiuni. Aceste servicii constituie un sistem complex de servicii oferite diverselor grupuri afectate de consumul tuturor tipurilor de droguri.

Mass-media

62. Rolul mass-media în profilaxia dependenței de droguri, prevenirea și reprimarea criminalității ce ține de traficul ilicit și consumul drogurilor constă în sensibilizarea opiniei publice asupra fenomenului infracțional și activității actorilor implicați în prevenirea și reprimarea consumului și traficului ilicit de droguri.

Informarea publicului larg și îndeosebi a tinerilor despre riscurile potențiale asociate consumului tuturor tipurilor de droguri reprezintă o condiție esențială pentru stoparea/reducerea consumului de droguri, a ofertei de droguri, precum și a daunelor asociate, cauzate indivizilor și societății în ansamblu.

VI. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

63. Republica Moldova va participa activ la inițiativele comune lansate pe plan internațional și va asigura coordonarea eficientă a activităților proprii cu cele desfășurate de partenerii externi, atât în faza de planificare, cât și în cea de evaluare și implementare a acțiunilor.

Activitatea internațională se va desfășura prin cooperare și coordonare atât pe plan bilateral, cât și în cadrul organizațiilor și forumurilor internaționale.

Drept indicator al realizării obiectivelor trasate este recunoașterea internațională a Republicii Moldova ca partener de încredere în efortul global de reducere a cererii și ofertei de droguri în cadrul relațiilor cu Uniunea Europeană, precum și în cadrul organizațiilor internaționale.

64. Obiectivul de cooperare internațională se va realiza prin:

1) dezvoltarea relațiilor cu UE, asigurând preluarea și implementarea corespunzătoare a prevederilor acquis-ului comunitar, dezvoltarea relațiilor parteneriale ale instituțiilor naționale implicate în reducerea cererii/ofertei de droguri cu structurile similare ale UE și ale statelor membre în vederea asigurării transferului de date, informații, experiențe și desfășurarea de acțiuni comune, participarea activă la activitățile realizate de UE în domeniile prevenirii și combaterii traficului și consumului de droguri;

2) intensificarea relațiilor cu alte state și structuri internaționale implicate în lupta împotriva drogurilor, prin participarea Republicii Moldova la activitățile forurilor internaționale ce au drept obiectiv combaterea traficului și consumului de droguri, intensificarea cooperării bilaterale și multilaterale cu statele de origine a drogurilor sau cu cele aflate pe rutele de trafic ilicit al drogurilor, dezvoltarea relațiilor parteneriale cu statele care au experiență relevantă în domeniul reducerii cererii și ofertei de droguri, în scopul asigurării transferului de experiență;

3) participarea în programele internaționale privind reducerea cererii și ofertei de droguri, prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, reducerea efectelor asociate, tratamentul și recuperarea persoanelor dependente de droguri, participarea la programe de luptă împotriva drogurilor, inclusiv informare adecvată despre substanțe psihotrope utilizate corect în medicină, lansate de către organizațiile internaționale sau structurile guvernamentale sau neguvernamentale din alte state, implicarea activă a comunităților locale în proiecte internaționale;

4) raportare către platformele ONU și EU către sistemele de avertizare timpurie despre apariția și consecințele de consum a substanțelor psiho-active noi (<https://www.unodc.org/LSS/Page/NPS>).

VII. EVALUAREA ACTIVITĂȚILOR

65. Controlul asupra executării prezentei Strategii se pune în sarcina Comisiei Naționale Antidrog, care va colabora cu toate instituțiile implicate.

Agenția Națională pentru Sănătate Publică din cadrul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale asigură monitorizarea situației în domeniul drogurilor și întocmește anual Raportul național cu privire la situația drogurilor din Republica Moldova în baza datelor complexe referitor la consumul și traficul de droguri, precum și consecințele acestora.

Rapoartele anuale ale Agenției Naționale pentru Sănătate Publică vor servi drept bază pentru adoptarea deciziilor de rigoare și pentru elaborarea planurilor de acțiuni ale politicilor în domeniul drogurilor în cadrul prezentei Strategii.

Pentru asigurarea eficienței politicii implementate în domeniul drogurilor, toate măsurile trebuie să fie monitorizate cu evaluarea eficienței acestora. După caz, activitățile urmează a fi ajustate în funcție de schimbarea tendințelor traficului și consumului de droguri, precum și în baza noilor dovezi științifice.

Planurile naționale de acțiuni antidrog sunt parte integrantă a prezentei Strategii și servesc drept mecanism de bază pentru implementarea acestora.

După realizarea Planului de acțiuni pe anii 2020 – 2021, în baza recomandărilor, precum și a rezultatelor evaluate, vor fi elaborate și aprobate planurile de acțiuni ce vizează anii 2021 – 2022, 2023 – 2024 și, respectiv, 2025 – 2026.

66. Politică în domeniul drogurilor constituie un set complex de măsuri sociale de prevenire, control, educație, asistență și tratament etc., inclusiv aplicarea legii, care sunt implementate la nivel internațional, național și local;

Scopul final este de a reduce consumul tuturor tipurilor de droguri și/sau de a reduce riscul potențial și daunele care pot apărea în viața cetățenilor și a societății, precum și de a acorda posibilitatea de tratament, reabilitare și integrare socială.

Aceste măsuri pot fi aplicate eficient doar într-un mediu organizațional și instituțional operațional, bazat pe angajamente, experiențe și cooperare pe plan național și internațional, pe dovezi științifice, informații și evaluare a acțiunilor întreprinse, astfel încât să fie finanțate doar măsurile și activitățile eficiente, cu respectarea pluralismului de opinii.

Activitățile în toate domeniile trebuie să fie coordonate pentru asigurarea unei abordări comune în atingerea scopurilor trasate în prezenta Strategie.

67. Pentru obținerea rezultatelor propuse, se impune:

- a) instituirea rețelei coordonatorilor de politici în domeniul drogurilor și a comisiilor interdisciplinare de consiliere în probleme de droguri la nivel local;
- b) definirea și distribuirea responsabilităților și competențelor tuturor entităților cheie, inclusiv ale asociațiilor obștești, implicate în promovarea politicii în domeniul drogurilor la toate nivelurile;
- c) ridicarea nivelului de instruire inițială și continuă a specialiștilor în domeniu, inclusiv din cadrul autorităților implicate;
- d) pregătirea cursurilor de instruire în domeniul drogurilor pentru a consolida capacitatea grupurilor relevante de profesioniști, inclusiv a celor din cadrul asociațiilor obștești;
- e) dezvoltarea, promovarea și implementarea alternativelor în cazul pedepselor asociate drogurilor;
- f) instituirea în Republica Moldova a Agenției Naționale Antidrog, precum și Elaborarea actelor legislative privind organizarea, funcționarea și a regulamentelor necesare activității acestei agenții.

VIII. FINANȚAREA

68. Pentru realizarea măsurilor planificate, fiecare autoritate responsabilă de executarea acestora va prevedea în bugetul anual resurse financiare.

Fiecare minister, antrenat în dezvoltarea și implementarea prezentei Strategii, va aloca din bugetele proprii mijloace necesare pentru finanțarea tuturor măsurilor și intervențiilor particulare planificate spre a fi realizate conform Planului național de acțiuni antidrog pentru anii 2020-2021, pentru anii 2022-2023, pentru anii 2024-2025 și respectiv pentru anii 2025-2027.

Totodată, Comisia Națională Antidrog va participa la realizarea măsurilor și acțiunilor stipulate în planurile de acțiuni în calitate de organ consultativ, va monitoriza implementarea prevederilor strategiei.

IX. ETAPELE DE IMPLEMENTARE

69. Implementarea prezentei Strategii se va realiza în patru etape:

- 1) etapa I – perioada anilor 2020-2021;
- 2) etapa a II-a – perioada anilor 2022-2023;
- 3) etapa a III-a – perioada anilor 2024-2025;
- 4) etapa a IV-a – perioada anilor 2026-2027.

70. În scopul implemetării prezentei Strategii este elaborat Planul național de acțiuni antidrog pe anii 2020-2021.

71. Planul național de acțiuni antidrog pentru etapa a II – a va fi elaborat la sfârșitul anului 2021, pentru perioada 2022-2023, pentru etapa a III-a, va fi elaborat la sfârșitul anului 2023, pentru etapa a IV-a, la finele anului 2025, fiind toate aprobate de Guvern. Planurile va reprezenta continuitatea realizării obiectivelor propuse întrucât să asigure eliminarea problemelor abordate în prezenta Strategie.

72. Activitățile de monitorizare și control asupra executării prezentei Strategii și a Planurilor naționale de acțiuni, se pune în sarcina Comisiei Naționale Antidrog, creată și aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 481/2011 „cu privire la crearea Comisiei Naționale Antidrog”.

73. Autoritățile responsabile de implementarea obiectivelor și acțiunilor specificate în Planul național de acțiuni antidrog, anual vor elabora rapoarte detaliate de analiză, evaluare activităților și acțiunilor realizare.

74. Raportul anual privind evaluarea realizării prezentei Strategii, va fi elaborat de către Secretariatul Comisiei Naționale Antidrog, în baza informațiilor și datelor furnizate de către autoritățile responsabile și parteneri.

75. Rapoartul anual generalizat va fi prezentat spre examinare și aprobare președintelui Comisiei Naționale Antidrog, cu ulterioara publicare pe pagina oficială a Ministerului Afacerilor Interne.